

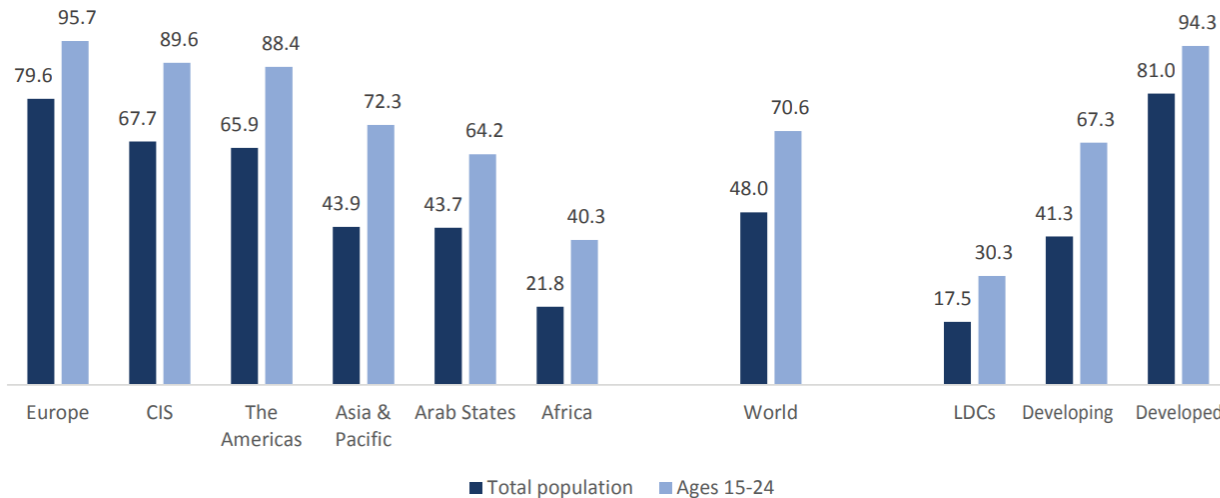

Internet és világháló

Forczek Erzsébet
Orvosi Informatikai Intézet

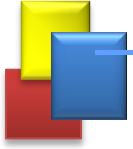
Proportion of individuals using the Internet, by age, 2017*

The proportion of young people aged 15-24 using the Internet (71%) is significantly higher than the proportion of the total population using the Internet (48%).

Source: ITU. Note: * Estimates. CIS refers to the Commonwealth of Independent States. Proportions in this chart refer to the number of people using the Internet, as a percentage of the total population, and the number of people aged 15-24 using the Internet, as a percentage of the total population aged 15-24, respectively.

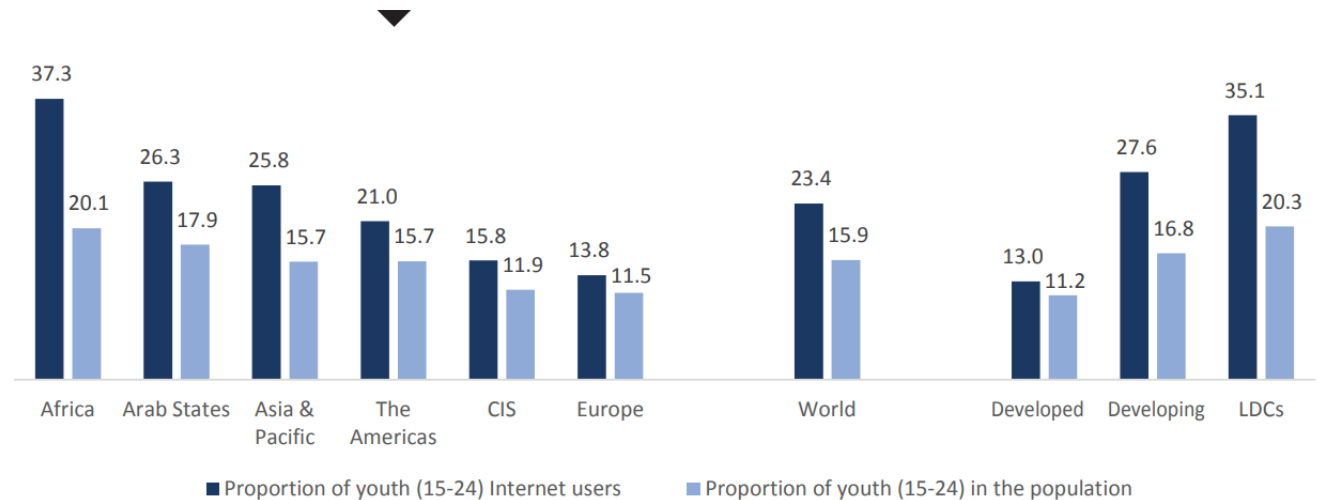
<https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/facts/default.aspx>

Proportion of youth (15-24) Internet users and youth in the population, 2017*

Young people represent almost one-fourth of the total number of individuals using the Internet worldwide.

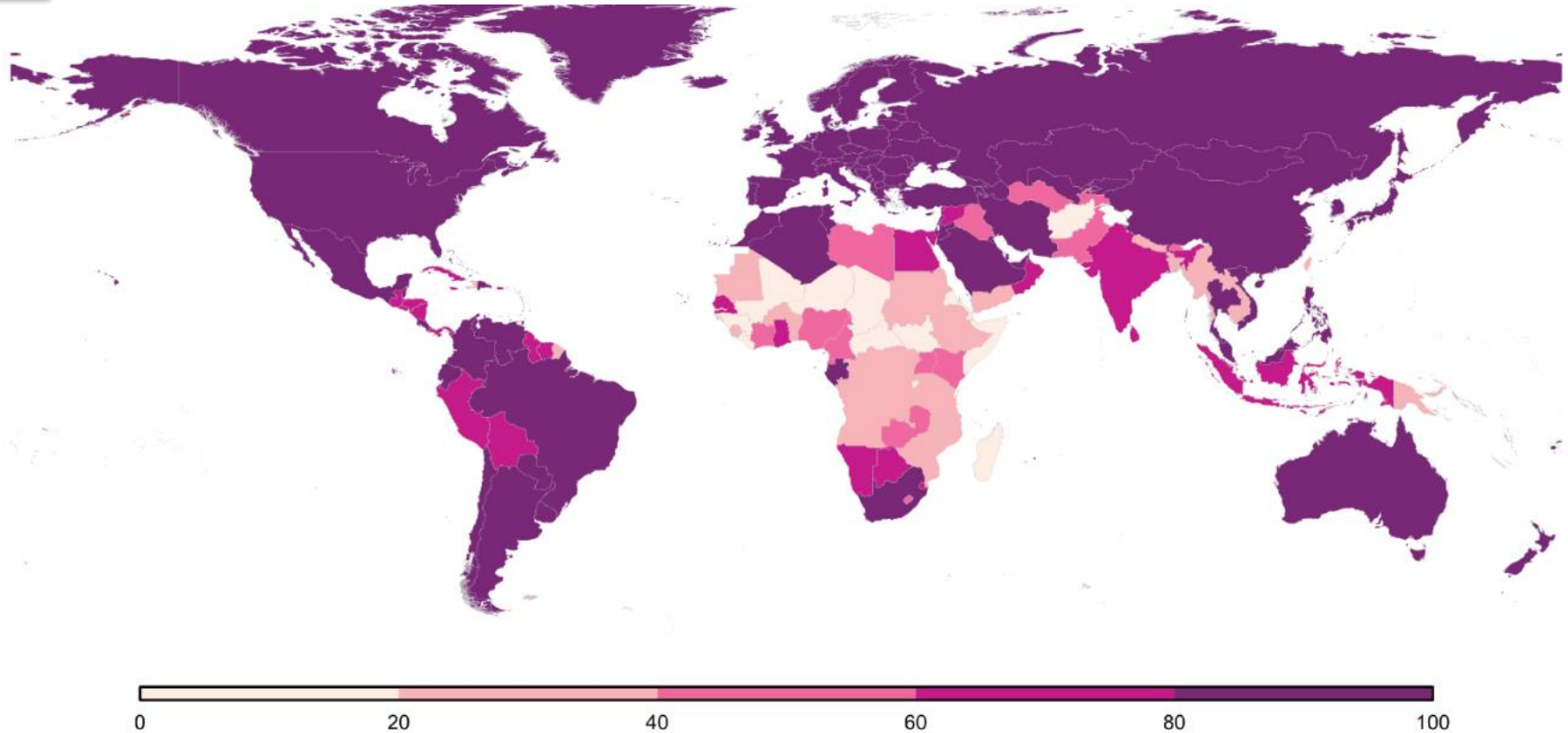
In LDCs, 35% of the individuals using the Internet are young people aged 15-24, compared with 13% in developed countries and 23% globally.

Source: ITU. Note: * Estimates. CIS refers to the Commonwealth of Independent States. Proportions in this chart refer to the number of people aged 15-24 using the Internet, as a percentage of the total population using the Internet, and the number of people aged 15-24, as a percentage of the total population, respectively.

<https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/facts/default.aspx>

Proportion of youth (15-24) using the Internet, 2017

<https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/facts/default.aspx>

Tevékenységek az interneten

3. Az alábbi tevékenységek milyen fontossággal bírnak az Ön számítógép-használatában? N~600

%-os megoszlás

	meghatározó	jól kiegészíti az órán elmondottakat	nem sokat ér	kevés hasznosat találok	nem használom, nem bízok benne
szabadidő (film, zene, játék, közösségi fórumok)					
információszerzés					
tanulás órára					
nyelvtanulás					
dokumentumkezelés					

WEB2-es információk használata

2. Milyen mértékben használja az alábbi internetes lehetőségeket?

N~600

%-os megoszlás

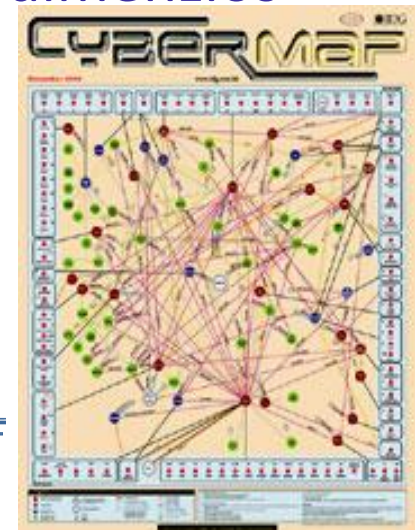

Paradigma rendszer hiányosságai 1

Cybertér és cyberkultúra: technikák együttese

egyre több személy és egyre több gép, intézmény, csoport vesz részt:

- adatbázisok, hipertext rendszerek tartalmi
- szimulációk, a virtuális valóság, a három dimenziós interaktív lehetőségek;
- mesterséges intelligencia lehetőségei
- + kultúrák együttese

Paradigma rendszer hiányosságai 2

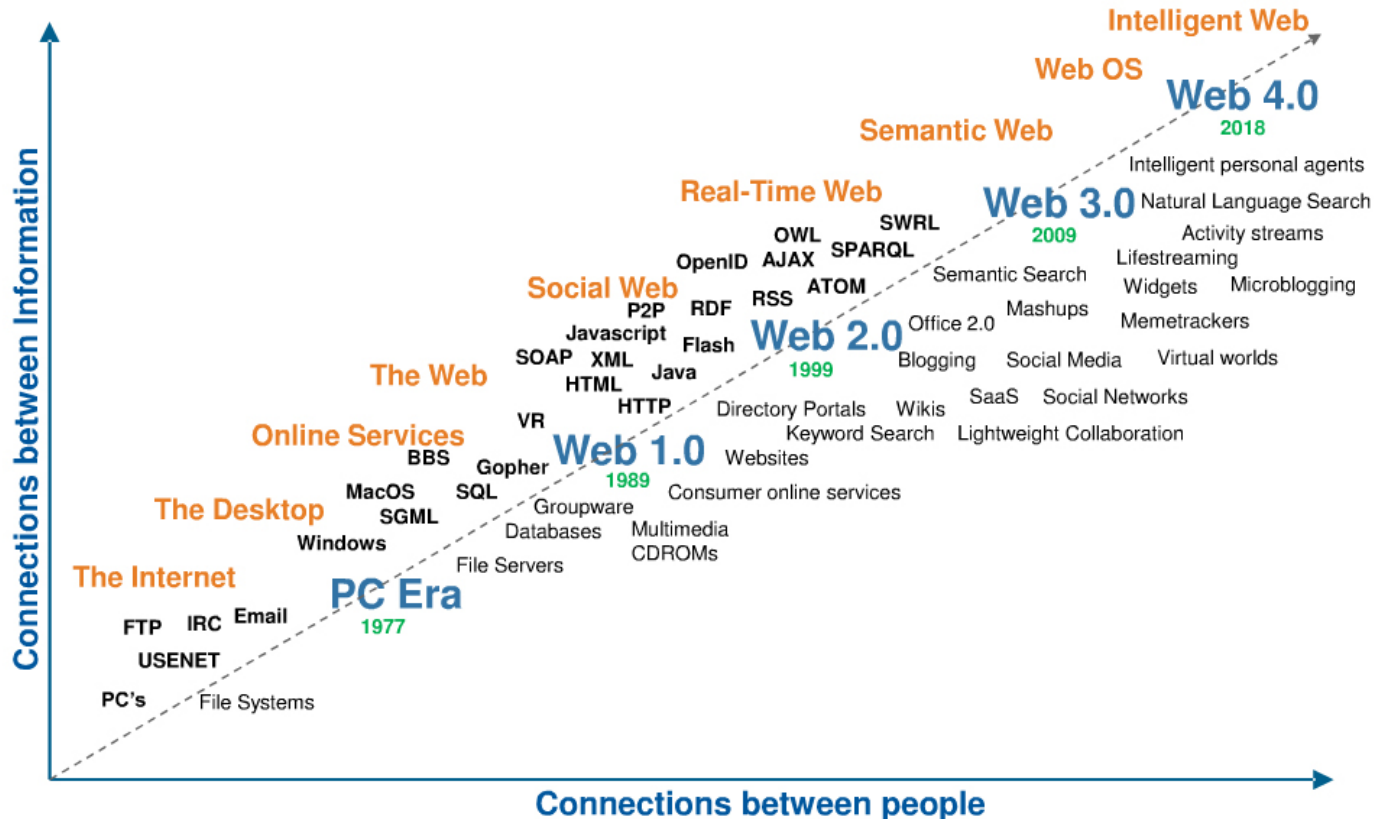
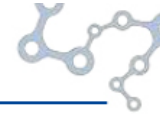

Internet a hálózatok hálózata

- **Internet:** (?) (általában a) és b) együtt)
 - a) hálózati infrastruktúra (kábelek, szerverek, műholdas kapcsolatok,...)
 - b) tartalom (adatbázis, weblap, dokumentum, film, zene, ...).
- **Világháló:** World Wide Web: hiperlinkekkel összekötött dokumentumok összessége (böngésző)
- Világháló része az internetnek!

Web-korszakok (egyéni megítélés)

The Intelligence is in the Connections

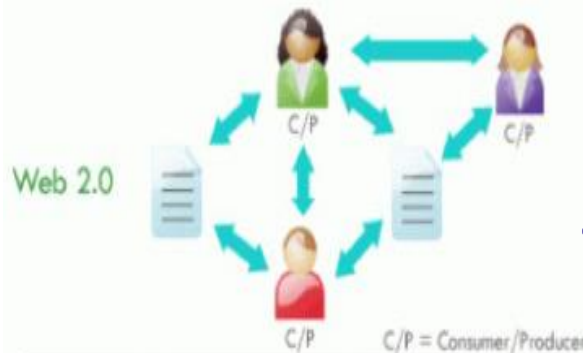

<https://www.solutionsiq.com/learning/blog-post/>

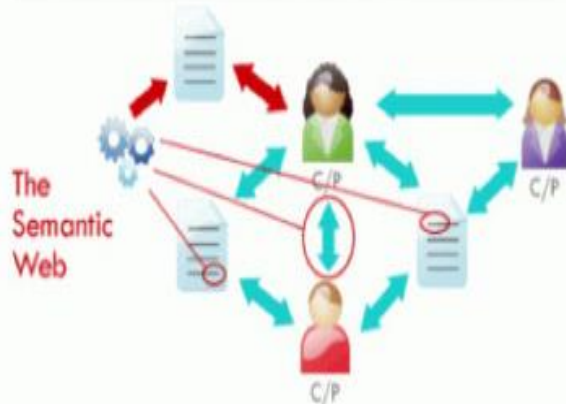
Web1, Web2, Web3

Passzív felhasználó: egyirányú információ (Britannica Online, mp3,...)

Érdekeltségi csoportok kollektív tudással: közösségi hálók (blogok, wiki, Facebook, YouTube)

Személyre szabott információ:
hivatalos tartalom + internetre emelt tudásréteg

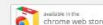
ENCYCLOPEDIA BRITANNICA (Web1)

SPOTLIGHT · DEMYSTIFIED · QUIZZES · GALLERIES · LISTS · ON THIS DAY · BIOGRAPHIES SEARCH BRITANNICA

What are you looking for?

Bring fact-checked results to the top of your browser search. [LEARN MORE.](#)

SPOTLIGHT / SCIENCE

The Fermi Paradox: Where Are All the Aliens?

How one lunchtime conversation shed doubt on the scientific understanding of intelligent life.

DEMYSTIFIED / HEALTH & MEDICINE

Are There Really Right-Brained and Left-Brained People?

LIST / POP CULTURE

11 Famous Movie Monsters

COMPANION / SCIENCE

Understanding Kepler's Laws of Planetary Motion

DEMYSTIFIED / HEALTH & MEDICINE

Can Eating Poppy Seeds Make You Fail a Drug Test?

EXPLORE ENCYCLOPEDIA BRITANNICA

Rococo style

HISTORY

Timeline of the American Revolution

Richard Leakey

BIOGRAPHY

This website uses cookies to help deliver and improve our services and provide you with a much richer experience during your visit. To learn more about cookies and your cookie choices [click here](#)

You have

[Cookie Settings](#) [Accept Cookies](#)

[Click here for ad-free](#)

<https://www.britannica.com/>

Web2-es szolgáltatások: csoportok

A few examples where they do search

Web3, Web4

Egyénre szabott:

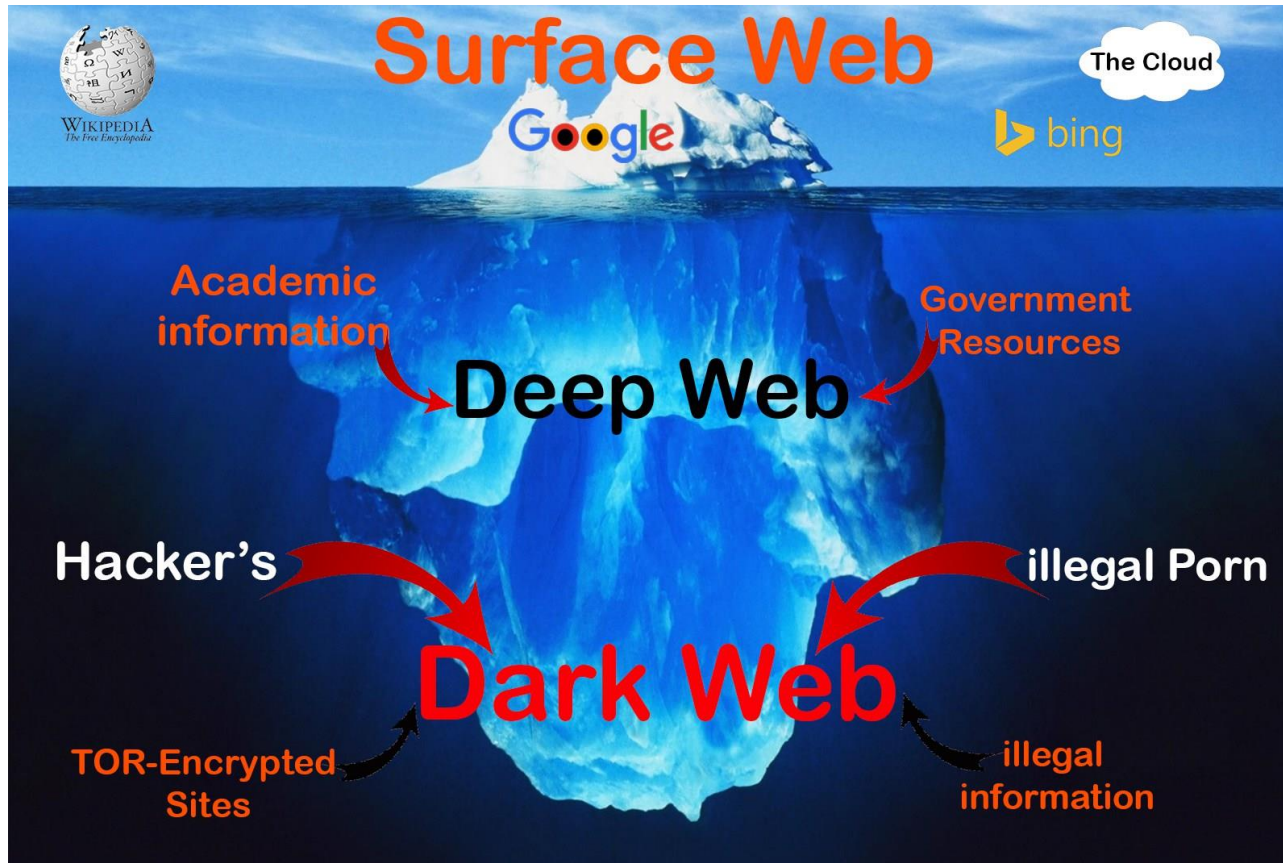
- Telemedicina (külön előadás)
 - Robotok
 - Internet-of Things
 - ...

 - IBM Watson
 - WolframAlpha
 - Deep Mind (Alpha Zero)
 - ...
-
-

Web „rétegek”

- **Web (szolgáltatás): hipertext pókháló**
 - „felszíni web” (surface web) (statikus)
 - „mély web” (deep, invisible, hidden web)(adatbázisok) (dinamikus tartalmak)
 - „ténylegesen láthatatlan web” (Truly Invisible Web)
 - zárt, nem átlátható, ...
- **Mély web 300(?)-500(?)-ször nagyobb a felszíninél az Információ 95% mély weben (?)**

Információ mélysége

<https://gbhackers.com/how-to-access-deep-anonymous-web-and-know-its-secretive-and-mysterious-activities/>

Webtartalom gépi feltárásának problémái

- korlátozott mélységi feltárás (linkek)
- adatformátumok: részleges feltárás (képek)
- gyakran változó weboldalak, valós idejű adatok
- navigációs rendszeren kívül vannak (nincsenek belinkelve)
- **private web:**
 - intranet
 - jelszóval védett oldalak
 - Regisztrációhoz kötött
 - IP-cím szükséges a belépéshez (könyvtári szolgáltatások, EISZ, ...)
 - kizárva a kereshető lapok kategóriájából (Robots Exclusion Standard) (robot.txt) (szabadalmazott)

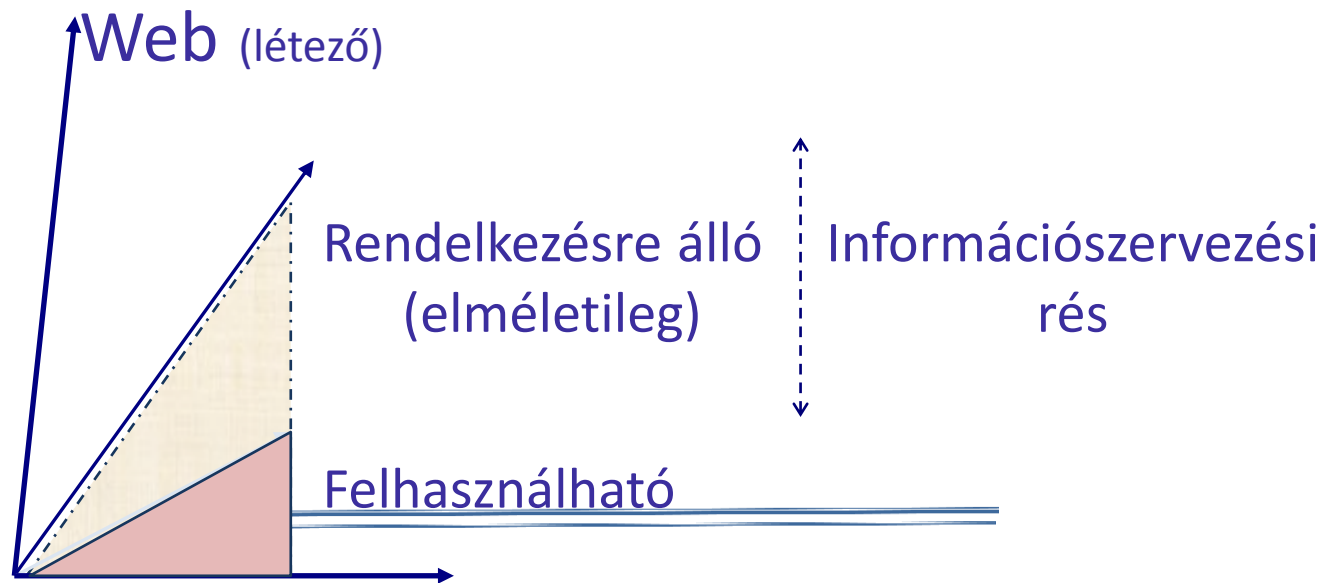
(Keresőket elutasító meta-tag: noindex (ne indexálja), nofollow (linkeket ne kövese), noimageindex (képeket ne indexálja))

Feltárt(ható) információ

Szemantikai rész: egyre táguló (globális), nagysága megbecsülhetetlen. (szemantikus web; egyedi szoftverek...)

Információszerzési rész: a szemantikai rész információszerzési hibából adódó komponense.

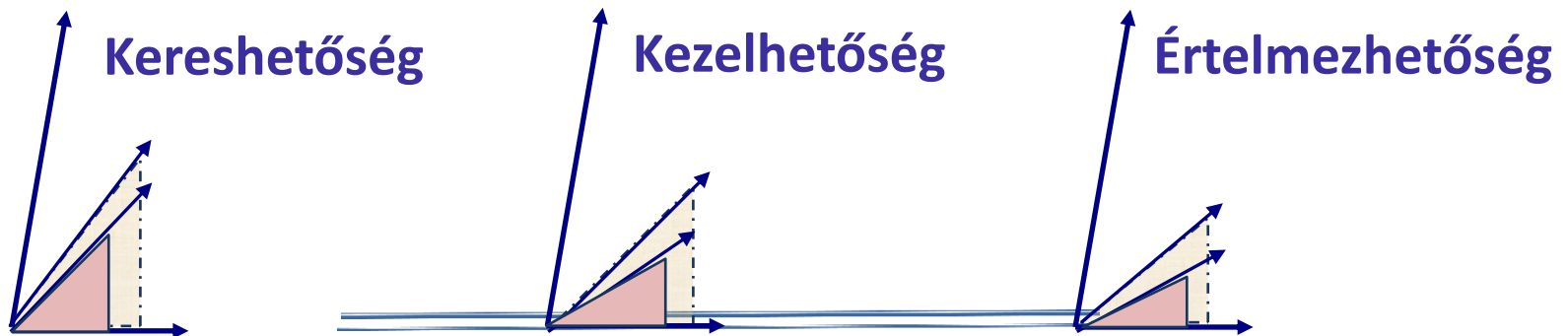

Információszerzési rés

Létezik-e az információszerzési résnek olyan összetevője, amely az egészségügyi informatika oktatási keretein belül csökkenthető lenne?

Alapelemek:

Metaadatok (Dublin core)

Metaadatok: adat az adatról. (Adatokat ír le, jellemez, értelmez és köt össze.)

- helye: fájlon kívül; fájlnevével együtt; fájlon belül
- elérhetősége (felsőbb rétegekbe)
- értelmezhetősége:
 - speciális (GeoTiff), egy konkrét felhasználásra
 - szabványos (kódrendszerek, tématerképek, teauruszok, ontológiák, ...)

DUBLIN CORE (15 pont)

Például:

- Adatbázist leíró adathalmazok (pl. táblaszerkezet, relációs információk, stb.).
- Multimédia elemek leírása: JPEG (EXIF); MP3 (ID3); DICOM;
- Könyvtári rendszerek: cím, szerző, annotációk

MeSH Tree Structures - 2008

[Return to Entry Page](#)

1. [+](#) Anatomy [A]
2. [+](#) Organisms [B]
3. [+](#) Diseases [C]
4. [+](#) Chemicals and Drugs [D]
5. [+](#) Analytical, Diagnostic and Therapeutic Techniques and Procedures [E]
6. [+](#) Psychiatry and Psychology [F]
7. [+](#) Biological Sciences [G]
8. [+](#) Natural Sciences [H]
9. [+](#) Anthropology, Education, and Social Sciences [I]
10. [+](#) Technology, Industry, Agriculture [J]
11. [+](#) Humanities [K]
12. [+](#) Information Science [L]
13. [+](#) Named Groups [M]
14. [+](#) Health Care [N]
15. [+](#) Publication Characteristics [O]
16. [+](#) Geographical [Z]

1. [-](#) Anatomy [A]
 - o [Body Regions \[A01\]](#) +
 - o [Musculoskeletal System \[A02\]](#) +
 - o [Digestive System \[A03\]](#) +
 - o [Respiratory System \[A04\]](#) +
 - o [Urogenital System \[A05\]](#) +
 - o [Endocrine System \[A06\]](#) +
 - o [Cardiovascular System \[A07\]](#) +
 - o [Nervous System \[A08\]](#) +
 - o [Sense Organs \[A09\]](#) +
 - o [Tissues \[A10\]](#) +
 - o [Cells \[A11\]](#) +
 - o [Fluids and Secretions \[A12\]](#) +
 - o [Animal Structures \[A13\]](#) +
 - o [Stomatognathic System \[A14\]](#) +
 - o [Hemic and Immune Systems \[A15\]](#) +
 - o [Embryonic Structures \[A16\]](#) +
 - o [Integumentary System \[A17\]](#) +
2. [+](#) Organisms [B]
3. [+](#) Diseases [C]
4. [+](#) Chemicals and Drugs [D]
5. [+](#) Analytical, Diagnostic and Therapeutic Techniques and Procedures [E]
6. [+](#) Psychiatry and Psychology [F]

[Body Regions \[A01\]](#)

[▶ Abdomen \[A01.047\]](#)

[Abdominal Cavity \[A01.047.02\]](#)

[Abdominal Wall \[A01.047.050\]](#)

[Groin \[A01.047.365\]](#)

[Inguinal Canal \[A01.047.412\]](#)

[Umbilicus \[A01.047.849\]](#)

[Back \[A01.176\]](#) +

[Breast \[A01.236\]](#) +

[Extremities \[A01.378\]](#) +

[Head \[A01.456\]](#) +

[Neck \[A01.598\]](#)

[Pelvis \[A01.673\]](#) +

[Perineum \[A01.719\]](#)

[Thorax \[A01.911\]](#) +

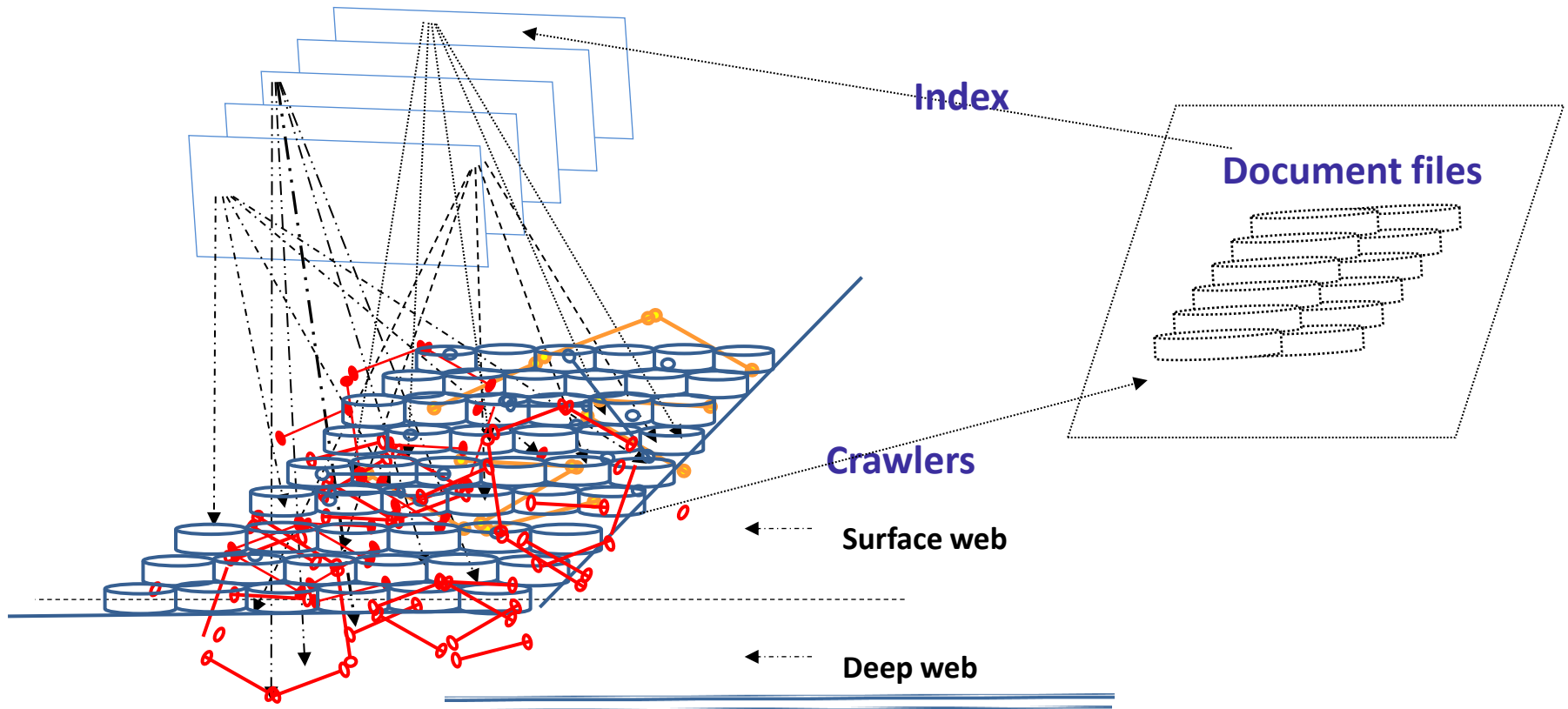
[Viscera \[A01.960\]](#)

Search engine

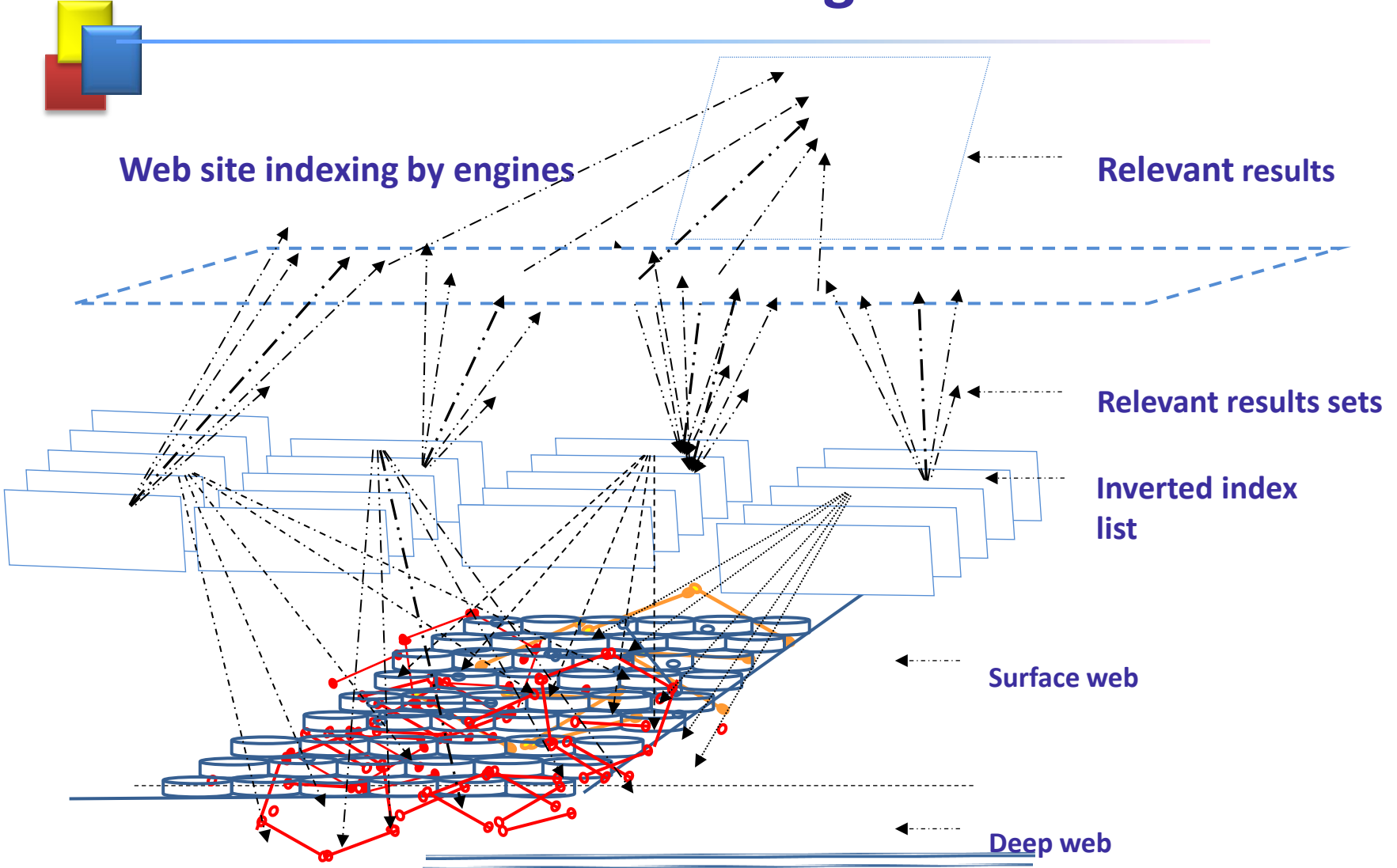

Web site indexing by engines

Inverted index list

Metasearch engine

Google keresési stratégiája

PageRank: dokumentumokhoz számok a „jóság” mérésére (csak a linkeket veszi figyelembe)

Keresésnél az eredményeket meghatározzák még:

- kódrendszerek, katalógusok, tezauruszok, ontológiák
- metaadatok és matematikai logikai alkalmazások
- szemantika
- alak és képfelismerés
- megelőző tevékenységek
-

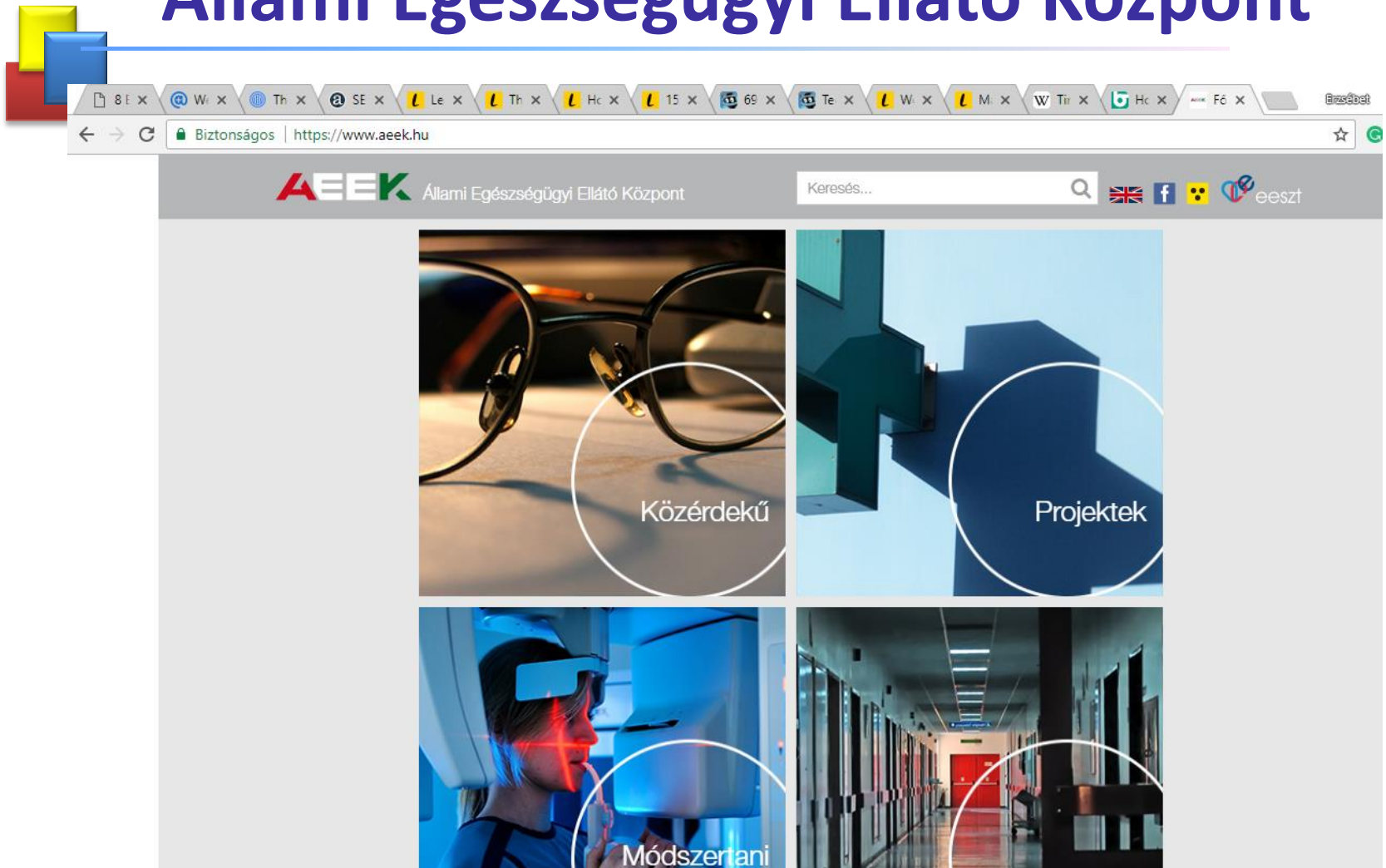

Keresők „jósága”

- **A keresők közötti rangsor: releváns találatok száma**
 - Kereső-adatbázisok mérete
 - Az adatbázisok használhatósága
 - Keresők adatainak frissessége
 - Keresőrobotok aktivitása
 - Keresőprogramok felhasználóinak száma

Állami Egészségügyi Ellátó Központ

Állami Egészségügyi Ellátó Központ

The screenshot displays the website of the National Health Service Center (AEEK). The browser's address bar shows the URL www.aEEK.hu. The website header includes the AEEK logo and the text 'Állami Egészségügyi Ellátó Központ'. A search bar is located in the top right corner. The main content area features a large image of a surgeon in an operating room. Below the image, there are several navigation and content sections:

- Módszertani támogatás** (Methodological support) - highlighted in a blue circle.
- Főoldal** (Home), **Hírek** (News), and **Módszertani támogatás** (Methodological support) - navigation links.
- Statistikai adatok** (Statistical data) - a list of links including 'Alapvető adatok a magyar egészségügyről', 'Árinformáció', 'Beruházási statisztika', and 'Nemzetközi adatszolgáltatás'.
- Szolgáltatások** (Services) - a list of links including 'Szakmai Kollégium', 'Ágazati Statisztikai Adatgyűjtő Rendszer (ÁStAR)', 'Egészségügyi Rendszerek Adattára', 'Mérték', 'Dr. Info', 'Internetes Magyar Egészségügyi Adattár', 'Tételes Egészségügyi Adattár', 'Kódrendszerek', 'Egészségtudományi Szakkönyvtár', and 'Megszűnt egészségügyi intézmények dokumentációi'.
- Kiadványok** (Publications) - a list of links including 'Hungarian Health System Scan', 'Egészségügyi évkönyv', and 'Tematikus kiadványok'.
- Ajánlott irodalom és linkek** (Recommended literature and links) - a list of links including 'Nyomon követés és értékelés', 'Minőségügy', 'Indikátor módszertan', and 'Munkatársaink publikációi'.

The footer contains contact information and links to various services:

- Rólunk** (About us), **Köszöntő** (Welcome), **Közérdekű adatok** (Public interest data)
- Szakképzés enkk.hu**, **Alapellátás oali.hu**, **Készletgazdálkodás**
- Álláshirdetések, pályázatok**, **Egészségügyi intézmények**, **Informaticai alkalmazások**
- Egészségügyi Ágazati Stratégia**, **Emberi Erőforrások Minisztériuma**, **Társintézmények**
- Intézményfenntartás**, **Sajtókapcsolat**, **Impresszum**

Contact details: 1125 Budapest, Diós árok 3. | +361 356 1522 | aEEK@aEEK.hu

Állami Egészségügyi Ellátó Központ

Módszertani támogatás

Főoldal Hírek Módszertani támogatás Szolgáltatások

Statistikai adatok

Szolgáltatások

Kiadványok

Ajánlott irodalom és linkek

Szolgáltatások

- > Szakmai Kollégium
- > Ágazati Statisztikai Adatgyűjtő Rendszer (ÁStAR)
- > Egészségügyi Rendszerek Adattára
- > Mérték
- > Dr. Info
- > Internetes Magyar Egészségügyi Adattár
- > Tétéles Egészségügyi Adattár
- > Kódrendszerek
- > Egészségtudományi Szakkönyvtár
- > Megszűnt egészségügyi intézmények dokumentációi

<https://www.aEEK.hu/szolgáltatások>

Dr.Info

Lakossági egészségügyi információs portál

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Akadálymentes felület | Magunkról | English summary | Segítség

Dr.Info

Telefonos tudakozó elérhetősége

Telefon: 06 80DR1-NFO (06 80 374-636)
Hétköznap és hétvégén: 0 – 24 óráig

Betegségek Nemzetközi Osztályozása (BNO) kód kereső

BNO-kód kereső

Amennyiben Ön a jellemzően gyógyszerári vényen vagy kórházi zárójelentésen megtalálható 5 jegyű BNO kódok jelentését szeretné megtudni, a lenti linkre kattintva elérhető, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által üzemeltetett BNO kereső lehetősége van rá:

<http://finanszirozás.oep.hu/forum/BNO/index.asp>

A BNO kód ismeretében a kód jelentését tudja megkeresni, de azt is megnézheti, hogy egy betegség vagy diagnózis neve mely BNO kódokban szerepel.

Amennyiben ismeretlen, idegen kifejezést talál, annak jelentését a Dr.Info oldalán található szótárak segítségével értelmezheti.

A szótárakat az alábbi linken érheti el:

Dr.Info egészségügyi értelmező szótára >

Kéhez forduljon?
Egészségügyi intézmények
Kórházi területi ellátás
Ügyeletek
Kórházi minőségi indikátorok
Betegszállítók
Gyógyszertárak
Gyógyszerforgalmazó helyek
Civil szervezetek
Segélyvonalak
Sürgősség
Info a játékfüggségről

Gyógyszerek, segédeszközök
Gyógyszerek
Gyógyászati segédeszközök
Gyógyszertáron kívül forgalmazható gyógyszerek

Egészségügyi tudástár
Betegség információk
Fogalomtár
Laborvizsgálatok
Közérdekű információk
BNO kód kereső
Linkgyűjtemény
Hírek, közlemények

Kapcsolat
Kérdezze munkatársainkat!
Írja meg véleményét!
Gyakori kérdések

Impresszum | Felelősségvállalási nyilatkozat | Adatvédelem | Technikai ajánlások

Copyright © Dr.Info, 2006. Minden jog fenntartva

Ellenőrző kérdések I.

- Miért probléma, ha egy tudományágnak még nem alakult ki a paradigmarendszere?
- Mi a jellemzője az egyes web-korszakoknak?
- Milyen rétegeket különböztetünk meg a webes információ elérése alapján?
- Melyek a webtartalom gépi feltárásának alapproblémái?

Ellenőrző kérdések II.

- Miért van különösen nagy jelentősége az adatok tárolási és keresési stratégiáinak a világhálón?
- Melyek a webes keresés általános lépései a keresők többségében?
- Miben különböznek a metakeresők az általános keresőktől?
- Milyen elvek érvényesülnek a Google keresési stratégiájában?